

ایلوپنہ غاتیا

2 میکوپنہ

حوال: گلدان ادبی دیوان اٹ بروک آسگت آتے کن دودو
(عنایت ساغر)

3 میکوپنہ

حوال: ڈپٹی کمشنر سی ڈاکٹر خدائے رحیم میروانی
ناکلچر ڈیپارٹمنٹ نادورہ

4 میکوپنہ

نوشتا تک: سردار عطاء اللہ خان مینگل ڈیپارٹمنٹ
لاہور سری سرباب ناہنا
(بسم اللہ سالانی)

5 میکوپنہ

خزم: جدید براہوئی ادب ناسرخیل، "افضل مراد"
(محمد رفیق مغیری)

6 میکوپنہ

نظم: شہید غازی مہراب خان
(گل خان نصیر / حمید عزیز آبادی)
نظم: خورک انگا جھولی
(حمیرا صدف حسنی)

7 میکوپنہ

نوشتا تک: بلوچستان... زموار آک پام کیر
(مطلب مینگل)
ہائیکو: افضل مراد

8 میکوپنہ

نوشتا تک: علم دوستی یادشنی
(شہزادہ باہل جان)

9 میکوپنہ

نوشتا تک: لمہ ناپاش، غذائی کمتی و حکومتی گام گنج
(اختر منگی)

10 میکوپنہ

ایلوپنہ غاتیاں بچوک

11 میکوپنہ

احوال سفر: ای امریکہ عنایت
(عنایت مینگل)

12 میکوپنہ

اشتہار

ہفتگی

All About #Brahui

کوئٹہ

تالار

براہوئی نابابت براہوئی ٹی

زبان نارکھانا کسر

(شوگال)

پوسکن آدور کبھی آسراتی تنون اوار کبھی بچ آتے کن کبھی
ویل آتے ہم ودی کرے۔ واسر بھلو ویل اس زبان تابابت
ہم ارے، کہ بھلایا ہوموز بانک ہرافتا خواجہ خاک زرگز رانی وڑ
اٹ ہرگارے، یا زبان آچکار تازیات ء، اوک توتے پختنگ
اٹ سرسب ختگرہ، ولے بے چکار مروک وکام خواجہ
نچروک آ زبانک ویل آتا پلوڑ اٹی ء۔ دافتا رکنگ کن
چاہندار آک کبھی وڑتے رامنگ ء، ولے ہر بدل مروک آ
دے داخواست آک بدل مرسانگ اٹی ء، کہ دنیا وڑ وڑانا
پوسکن آرنگ آتے ختنگ اٹی ء۔ و زبان نارکھانا تابابت اینونا
کل آن بھلاخواست دادے کہ زبان اسے ناپاروک آتا چند
داناکند آچکار کیر، دن کہ سیاسی جماعت آتارا ہونک، قبائلی
وراجی متبر آک، منبر و محراب آتران کروک آخواجہ خاک، و
ہر اسی تپہ ناباسک آک تینا چندانا زبان ء اولیت ترسا اوٹی

گپ وتران، ویل آتا بیان وایسری، بس دا کہ کل سرحال
آتے تینا زبان اٹ بیان کیر۔ و ہندن زبان تون تعلقدار
خواندہ غاتیا دا زمواری بیٹ کننگا نے کہ اوک تینا شخ انا

ہینکاروشونکار عبدالحمید قلات پرنٹرز ٹیل روڈ کوئٹہ خان ہینک کرسا 302
فیبر 1 یونیورسل کمپلیکس جناح روڈ کوئٹہ خان تالان کرے

گلدان ادبی دیوان بلوچستان ناہمو ادبی آ تنظیم، ہر اتینا کچ انا خاص بے مدت و ملک آن براہوئی زبان و ادب کن کاریم کنگی ائی۔ گلدان ادبی دیوان نا جوڑ کنگی نامخت براہوئی زبان و ادب نا شوناری۔ و ہندا منشور و مومن آتختسا گلدان ادبی دیوان تینا زبان و ایلو زبان تون ہم کوپہ کنگی کن نن و دے کاریم کنگی۔ گلدان ادبی دیوان دا وخت اسکان ادب نا چندی پڑ تیا کاریم کنگی۔ و۔ دادیوان اسہ پوسکن و روایت اسے نا بنداد و تخت۔ دارداٹ تنظیم و بین شون تنگ کن مسکوہی چیز مین عبدالسلام الفت تینا کاہینہ تون ادار میٹنگ کرسا دیوان کن اوپن ممبر شپ نا پڑو و کرے۔ ہرا کہ گلدان ادبی دیوان نا دستور و آئین تون امن کرے، او دے باقاعدہ گلدان ادبی دیوان نا پلیٹ فارم و نس۔ دارداٹ چیز مین سلام الفت ممبر شپ فارم جوڑ کرے، سوراب نا ادبی ورناتے اسباجج کرے۔ و ہموکل است خواہی کروک ورناتنا منت و ہرنے، ہمو کہ گلدان ادبی دیوان اٹ بسر۔ گلدان ادبی دیوان تون ملک کریر، اومیت و دا پوسکن آ ورناتنا بنگ آن گلدان ادبی دیوان بین وں و واکداری اٹ کاریم کرو۔

شاد، شعیب شہدائی، امیر حمزہ، محمود بلوچ، نوروز نامی، صدف بلوچستانی، ستار ساقی، ہرنے، و گلدان اٹ بروک آتے بچیر کرے۔ و پارے کہ گلدان ہمو داسہ اسہ پروگرام نا مہمان تون سنگت حاجی فرید

حوال

گلدان ادبی دیوان اٹ بروک آسنگت آتے کن دود

..... عنایت ساغر

ادارہ اسے نادرشوم و دوئی کرینے، و نن خوانہ کہ ورناک داکان فاندہ ہرفر، ہندا سوب و کن کل اکن دانا درگہ غاتے ملائن۔ ہر ہمو بندغ ہرا ننا منشور تون

امنائی کیک، نن تینا درگہ غاتے اوژکن یلہ الاان، و اینو خنہ کہ ورناتنا اسہ جوان و کچ اس نن تون ہم کوپہ مسنے، و نن اوفنا لکار مرینہ، وادک ننا، و نن داواراٹ تینا ڈیہہ اٹ ادب نا خدمت و بین مونی دینہ۔

شاعر ہفت زبان محسن بمل تران کرسا پارے کہ پوسکن آ ہم کوپہ غاتے گلدان ادبی دیوان ائی بنگ آ مہار کبادی ترسا اوفتے بچیراٹ پاوہ۔ اومیت و جوان و

سلام الفت
مقدر خن تے تینا تر کرینے
پدا چاوہ کہ اینو خر کرینے
ننا زچک ننا دوک و اڑیلوگ
زمانہ ٹو بے و ہمسر کرینے
فراق مہر

خدا نے جوڑ کرے کن کن کنے آن نے پلار پیناک
کنا ڈنن کس اس لو کریر کن تون کنا تیناک
محسن بمل

خوش اُن کہ ننا دو تے ننا دوک خلیر
خوش اُن کہ ننا دوئی ننا دوک مریر
خوش اُن کہ مرلیں شیر و شکر ڈے ائی رُو
خوش اُن کہ ننا مہر آتا خوشبوک زیر
امان صابر

ہرانگ ہناتے ناہدھ ورننا
ارلیں داخس بے سدھ ورننا
استاد اسماعیل خجرتی

درد اسے درمان متو ارمان کیک
اولاد اسے کہ فرمان متو ارمان کیک
ابو بکر الفت اہڑی
بندغ آک کنے پاریر درو وزیر اس بسنے
اینو خنانہ جوڑ سفا فقیر اس بسنے
صادق ندیم

چوہ ذاتی مفاد نا جنگ و
اینو خانوادہ نا جنگ و
استاد جان علی خان

زمانہ ہمو دے بدل بندغ آک و
دو آن بندغ آتا قتل بندغ آک و

3 میکوپنہ غا برجاء

مونی انگ کن تینا جوڑ کروک فن پارہ
غائے دا ہندانا مکک اٹ مخلوق نامون آ
انگ کیرہ۔ ہندن ڈاکٹر خدائے رحیم
ڈیپارٹمنٹ اٹ جوڑ میوزیم نام دورہ ۽
کرے، ہراڑے بلوچستان نام دورہ ربیدہ
تون گنڈوک گڑا تا بھلوکچ اس تنوک ۽،
ہراٹنی دری، کوٹ، ٹٹی، گدان و ایلوگڑا
تے بروک آتا است خواہی تے ودفنگ و
معلوماتی تنگ کن تنگ کانے۔ دورہ نام
دخت آحکمہ ناکاؤنٹ کاشف ریحان و
ایلوکمداروکارنہ غاک ہم ساڑی سرہ۔
☆☆☆☆☆

حوال

ڈپٹی کمشنر سبی ڈاکٹر خدائے رحیم میروانی ناکلچر ڈیپارٹمنٹ نام دورہ

ڈپٹی کمشنر سبی ڈاکٹر خدائے رحیم میروانی
تدوک آدے تینی کلچر ڈیپارٹمنٹ نام دورہ ۽
کرے۔ دورہ نام دخت آو ڈاکٹر کلچر
داؤد خان ترین تون اوڑدہی کرے۔
ڈاکٹر کلچر اوڑدے محکمہ نام چندی شیخ آتے
نشان تے۔ و ہندن دارداٹ محکمہ نام کمدار
آتا کنڈ آن پوسکن ہر نوک آگام تابایت
حوال تے۔ داؤد ترین ڈی سی سبی ۽ محکمہ نام
کنڈ آن نوری نصیر خان کمپلیکس اٹ جوڑ
کروک پوسکن آ آسرائی تیان شپ
اسٹوڈیو ۽ نشان تے، وحوال تے کہ دا اسٹوڈیو
ٹی بھاز زولا نیو پروگرام اوڈتنگ نام فیصلہ
کنڈ کانے۔ ہندن ڈی سی سبی ۽ کلچر کلچر
ہم دورہ ۽ کرفنگ۔ دا دخت آو ڈاکٹر کلچر
بریفنگ ترسا پارے کہ دا شیخ ۽ ورناتا است
بڑی کن جوڑ کنڈ کانے کہ اوک تینا کسب ۽

ضمیر ۽ لوہس یانے تورس نئے غلامی وڈپک
اُرا ۽ ریفلس صداء ۽ ریفلس خدائے ریفلس
صدف بلوچستانی
دا عشق یک ملامت و سبک بندغ ۽
عزت راج ائی دا تنگ بندغ ۽
غفار عاطف
پداٹ ہنان خوک آہرک سرکار تون
پک مس تینا وطن گڑا سرڈار تون
میر احمد عابد
یاد کننگ ۽ کس استو ہکانے بھاز
تینا خن تا غرور آ اینو ہوغانے بھاز
داکان ہیدس ڈاکٹر عبدالوحید میروانی، قدیر
سلام ایڈووکیٹ، غلام مصطفیٰ، عبدالکریم،
ملک رمضان بلوچ، ظفر بلوچ اسک ہم
کلام ہفیر۔
☆☆☆

کنا دا درد آک غزل مریرہ
نا سوچ اٹ است آک رتل مریرہ
نویصا بر
ولدا یسنے بشام خدا خیر کے
دوستی نامسنے انجام خدا خیر کے
رجب ساگر رچی
شار انا شار تون جنگ مس نی بتولیس
تینا کردار تون جنگ مس نی بتولیس
جلیل نور
کس انا حساب آتے بے نقاب کہہ
خدا حساب یک نی حساب کہہ
مقصود انور بلوچ
کر بدل دا زندگی ۽ اے خدائی
شاہ نئے ٹی بادوی ۽ اے خدائی
صادق صادق
واہ مرے نامہمت ۽ واہ مرے
نی حق انا تینا خواجہ نام حق تینے تجھسہ
محمد الدین ڈگر بلوچ

عنایت ساغر (شوکار)
صحرا ٹی شاعر گل گلاب تنگ
جوڑ آتینی دخت اس ہر شہاب تنگ
شاعر نام سوچ دا فن فکر اخس
کوروٹی شایبیت آدریاب تنگ لطاف راجہ
ختم نفرت آتے کروٹی ۽ داسہ
کے سوچ ۽ وطن نام کوٹی ۽ داسہ
زبرین زیرک بلوچ

مگر مگر بحر آک ۽
ٹھپی ٹھپی شعر آک ۽
سراج رچی
سرخہ مرین لمہ نام سیتا پدین اخس
میٹھا زبان ۽ سفان کن ہنن اخس
صلاح الدین مرزا

گدان ادبی اٹ

بروک آسنگت آتے

کن دور

.....2 میکو پنهان برج

ایاس سنگت بلوچ
چک آتار کرلیس بال نی نراس چنکی
مسس نی بے وفا نئے الاس چنکی
جاوید فراز رچی
دا برباد آزند ۽ آباد کرین استو
اسہ وار ولدان نئے یاد کرین استو

نوشتانک

سردار عطاء اللہ خان مینگل ڈیجیٹل لائبریری سریاب نابنا

پہلی آ فلسفی ایمرن پاکہ ”جوان انگا کتاب بے مٹ آ سنگت و راستگو آدو تنخوا غانبار مریک۔ ہر امدام جوان انگا کسر آ ہنگ نارمانگ۔“ سطر انا پنی قول سے ”ہر اراٹھی جوان انگا ف، اصل اٹ او ارا پانگ کڑ پک۔ بلکن اودے زندہ غانا قبرستان پانگ زیات جوان ء۔“

اس امر کی دانشور اس اسہ جاگہ اسے آ پارینے ”اگہ ملک اسے ناشونداری نابارو اٹ چاہنگ نا گرج مس، تو او جاگہ نا تعلیمی ادارہ غاتے ہنگے، و اگہ او جاگہ نا تعلیمی ادارہ غاتا آب و شونداری ء ہر وئی مس تو او جاگہ نا کتاب خانہ غاتا آب ء ہنگے۔ کتاب خانہ اخص فعال و منظم مس، او جاگہ نا تعلیمی ادارہ غاگہ ہموخس تعلیم و پٹ و پول اٹھی فعال و منظم مریرہ۔ گڑ اولدا پک ء کہ اونا بھرم راجی و زرگز رانی شونداری ناوڑاٹ مونی بریک۔“

.....بسم اللہ بلوچ

آک رینگ نو، اوقتا کچ کم وود 22 ہزار ء، ہر اہتیاں کل داوخت آ ہم برٹس میوزیم اٹھی رکھوک ء۔ چاری کرن مسترمج ٹی ایجنسز اٹھی اسہ بھاز بھلو کتاب خانہ اسے نا شادیک ملانو۔ ششمی کرن مسترمج ٹی یونانی مندر آتیٹی ہم منہ جاگہ اس کتاب خانہ غاتا نشاٹیک خنگ نو۔

برصغیر اٹھی کتاب خانہ نا جہد انا باقاعدہ بنا مغل دور انا زوری نادے تیٹی مس، ہر اتم انگریز و پرنگالی پوریا گرک داڑے برساتینا عقیدہ غاتا تبلیغ کن اسہ ایلو آ زور منگ نا کوشت کنگ نا بنا ء کریر۔ انگریز آک تینا پروٹسٹ خیال آتے پرنگالی تینا ہر کیتھولک عقیدہ نا منوک نسرہ، بیٹ کنگ خواہسہ۔ او فتنے تینا عیسائی لٹریچر نا مک اٹ دا جاگہ نا ڈغار و واپار آن مرٹنگ خواہسہ۔ ہر توم آ ٹولیک تینا تینا مذہب نا تعلیم کن ہر جاگہ غا اسکول اوڑون او اور کتاب خانہ جوڑ کریر۔

ء پک کنگ۔ جسمانی معذور بندغ آتے کن، کہ ہر فٹنی کر و کور ہم اریر، خاص بست و بند کنگ۔ پوسکن آ دور انا خواست آتے مون آتھسا ہر لائبریری کمپیوٹر انٹرنیٹ، کاپی مشین، فیکس، و ایلو الٹی گڑا تینا شپ مریک، اریر۔ داڑے اسکان ہم خنگ کہ لائبریری تیٹی منی سنیا اسکرین اسکان ہم ارے، ہراڑے ج آج دنیائی راجی سر حال آتیا جوڑ مروک انعام کوک فلم آتے نشان تنگ۔

داکل ہیبت آتہمخت ہیرہ دایان کنگ ء کہ یورپی راج اٹھی کتاب خوانگ ء ہراخس شرف و است خواہی ارے، و اودے اخص آسان کنگا نے۔ و اودے اولیت گوندسا شوندار انگا راج وسیلہ غاتا دوئی کنگ ء پک کرینے۔

بلوچستان اٹھی ہم تدوک آسہ دہائی اسے آن کتاب خوانی نا راجان اٹھی بھاز ودکی مسنے، بلوچستان نا منہ بھلو شار اسے آن بیدس گیشتری ضلع غاتیٹی لائبریری اف آن حساب ء۔ بھاز آ علاقہ غاتیٹی علم دوست بندغ و طالب علم آک تینا مک تینٹ لائبریری جوڑ کرینو۔ بلوچستان اٹھی کتاب خوانگ نا رواج دے پہ دے ودگ اٹھی ء۔ کتاب آتہم کنگا چکار کنگ نا کل آن بھلا سوب گوانا امتحان تائیاری ء، داکان بیدس ادب، تاریخ و سیاست و ایلو سر حال تے ہم ورناک بھاز بھلو شوق

اسے ٹی خوانرہ۔ کتاب خوانگ نارواج ء شون تنگ کن پوسکن آ سال انا بنا ء کئی ہند آتیا کتاب خلسا کیرہ۔ داکان بیدس وخت ویل آ تعلیمی ادارہ ولسی ہند آتیا کتاب دوست و طالب علم تنظیم آک کتاب میلہ خلیہ، ہر بھاز جوان سر سبب مریرہ۔ داکان بیدس منہ وخت مست تربت اٹھی لگوک کتاب میلہ ٹی 35 لکھ روپی نا کتاب بہا موس۔ کونڈے ٹی سریاب لائبریری فیسٹول اٹھی ہم لکھ آ روپی نا کتاب بہا مس۔ وخت اس کہ بھاز آ علاقہ غاتیٹی کتاب ء سر کنگ کن کچ ہم کاریم اٹ انگ انگ ء۔ ہر اڈے کچ لائبریری ناپن تنگا نے۔ بھاز آ طالب علم آک ریڈرز گروپ ہم جوڑ کرینو، ہر چندی جاگہ غاتیاں کتاب کچ کرسا ہندی کبول آ جوڑ مروک لائبریری تے کن راہی کیرہ۔ منہ ریڈر کلب اسے نا ہتریک مفت کتاب سر کنگ اسکان ہم کاریم کنگ اٹھی ء۔

10 میکوپنہ غا برجواہ

ڈیہہ و مخلوق نا تختی دوسری ء
ہم بیان کیک:
”تیوی آشارات
اونادروشم ء خفتوٹ
داپارات اپارات“
.....
آخوند آتے پا

ایلم آن بیزارے۔ دتر دتر آن بیزارے۔ کس
کس اتون راست اف۔ کس کس انا خیر
خواہ اف۔ نفسا نفسی نادورے، لالچ نادورے،
پیسہ نالالچ انسان ء کور کرینے۔ انسان ء
بے ضمیر کرینے۔ انسان ء بے حیا
کرینے۔ بس انسان نادماغ اٹی ہیرہ پیسہ
فٹ ء۔ افضل مراد پاک:

”مرک وزند کرے
ایلم ہڑس انا دنیائی
غم تے ہند کرے“

.....
”منہ داہیت ء
پین کس داڑے انت منے
ایلم منپ نے“

نن تینا وطن ناتارخ ء ہرنہ توئے پاش
معلومداری مریک کہ ننا ڈیہہ انا زلی آ
گیشتری نابود ء حکمران مسنو۔ موقع
پرست مسنو، و حکمران اک ہیرہ تینا ذات
اکن تینا پڈا کن مسنو۔ ایلو راج و ڈیہہ
اتون اونانچ ء است خواہی اس منتے۔

ڈیہہ بر باد مریک، راج بھس مریک، سچ
پرواہ اف۔ انتے کہ اوقتا چند حکمرانی کتنے،
پین غیبی طاقت اس حکمرانی کرینے، ہمو
سوب آن اونفے راج انا پرواہ اف، بس
اقتدار دانگ ایگ مفک۔ کرسی نا جوفہ
قومی غیرت، حیا، شرم، ضمیر، ایمان، کل ء
درینے، ہموسوب آن افضل مراد پاک:

”آستخواہی کہ
نابود آسرکار آن
ہڑخواہی کہپ“

گم دگار آرتانا
”س ء ایقبو“
.....
”چک اس بال کرے
آجونی ناپرہ غاتے
نن کن سوال کرے“

اینو پکہ ہندن ء وخت اس بسنے کہ ایلم

تخلیق کیک۔ آخا تو لوز آتے ٹی ساہ
شاعنگ آسان ء کاریم اس اف۔ ہندن
افضل مراد زندا نا غٹ ء زیبا انگارنگ
آتے تینا شاعری ٹی اوار کرینے۔ پارہ کہ

مرے کہ خوانوک آ ء محسوس مرے کہ کنا
بڑبلا انگا خیال آک پین اسے ناباغان
پیش تمانو۔
افضل مراد نا شاعری ٹی حسن و عشق انا ذکر
بھاز اثر کروک و دکش ء وڑا سے ٹی ملک۔
اوناشاعری ٹی روانی، رنگینی، دکشی، اثر
انگیزی، و سرنگیت ہم جوان ء وڑا سے ٹی
ارے۔ اوتینا شاعری ٹی ڈیہہ انا ویل آتا
ہیت ء کر سا پاک شاعر ادیب آک تینا
وطن نا، قوم انا رکھوک مریرہ۔ اذخواہ کہ
راج اٹی کس اتون ظلم و بے انصافی
مرے۔ انتے کہ ظلم زوراک نا برخلاف تینا
تخلیق آتے ٹی توار چست کیرہ۔ اذخواہ
کہ ہر انسان تینا وطن اٹی اراٹی امن و
سکون تون سلامتی و مہر و مہبت تون زند
گذرینے۔ شاعر تینا وخت انا مورخ
مریک، ننا ڈیہہ اٹی ناراج اتون ایہن تون
بھلو وخت اس منے، و لے دادورانی کم و د
پیست سال منگ ء کہ ننا ورناک گم گار
مریرہ، دا اسہ بھلو ظلم و بیداد اسے، و بھلو
انسانی المیہ اسے۔ دا بارواٹ افضل مراد
تینا ہائیکونی پاک:

”ڈس ء ایقبو
گم دگار آرتانا
”س ء ایقبو“
.....
”چک اس بال کرے
آجونی ناپرہ غاتے
نن کن سوال کرے“

خزم

جدید براہوئی ادب ناسرخیل، ”افضل مراد“

اسے۔ اونا تخلیق اٹی انسان دوستی، وطن
دوستی نا شعور نا سچ آک اریر۔
افضل مراد نا قلم تون عشق ارے۔ لوز آک
اوڑکن پناہ گاہ اریر۔ اونا زند مدام تحریک

شاعر تینا جعفر نا دتر آن شاعری تخلیق
کیک۔ افضل مراد نا شاعری ہم ہمو وڑا انا
شاعری اسے۔ اوتینا مخلوق ڈیہہ اتون
اوار کل انسانیت نا ڈر دتینا سینہ ٹی تحسا
تخلیق نا چر جوئی ء برجاتک۔ اوتینا مچ
زند ء تخلیق نا پین آکرینے۔ اوتینا مچ زند ء
تینا ڈیہہ و مخلوق نا اوندائی ء مرکنگ کن قلمی
جہد کیک۔ اونا زند جہد انا چیدہ، و مہر و
مہبت نا ورت ارے۔ اوپا پاک:

”بڑچاراس کینہ
سر مرینہ مزل تینا
س مباراس کینہ“

شاعر نازندا نا بھاز انگا کیفیت، کائنات نا
زیبائی، ڈغار نا زیبا انگارنگ آک، ہتم نا
موسم اٹی زبیدار آچھل آک، ساون نا جمر
و پرک، ساف انا پدین انگا چرک، دے
لک نا آسمان نا خستنی، و پین بھاز انگا
فطرت نازبیا انگارنگ آک، ندارہ غاک
شاعر نا شاعری ٹی زیبائی اٹ بیان
مریرہ۔ جوان انگا شاعر ہمودے کہ او
فطرت ناکل رنگ آتتون اوار راج انا ڈکھ
دوویل آتے تینا شاعری ٹی ہم بیان کیک۔
افضل مراد ہمو شاعر ء کہ اوتینا شاعری ٹی
قدرت نازبیا انگارنگ آتتون اوار تینا

ایلم منے۔
ہموسوب آن اوتینا ڈیہہ انا مخلوق نا خوشحالی
ناٹخ ختک۔ افضل مراد ہمو زیبا انگا شاعر ء
کہ اوتینا شاعری نا ملک اٹ وطن دوستی،
انسان دوستی و روشن خیالی نا سچ ء بس کنگ
اٹی ء۔ انسانی ڈکھ ویل آتازی آ شہیر
پاروک آ شاعر آک مخلوق نا است آتینا
حکمرانی کیرہ۔ دادورانی ایہن تون بھاز انگا
شاعر آک اریر۔ و لے افضل مراد تینا جہد
حیثیت اس تیک۔ اوتینا شاعری ٹی ایونا
وخت انا زلی آکر ننا ڈیہہ و راج اتون ظلم و
بیداد منگ ء، و لے نن بیوس و لاچار آن،

سچ کنگ کہپ۔ اوپا پاک:
”ہوعنگ اٹ مفک
بے وی اٹ ظالم ء
تونگ اٹ مفک“

شاعری زبان ء زندہ جتک و مخلوق ء شعور
تنگ نارواٹ اہم ء کڑ داراس ادا کنگ
اٹی ء۔ شاعر تینا شاعری نا ملک اٹ مخلوق
نا فکری راہشونی ء کیک، انتے کہ شاعر ہمو
دنیا ء ختک کہ پین مخلوق تینا خن اٹ
اودے ختک کپک۔ شاعر دنیا نا ہمو رنگ
آتے ختک کہ مصور ہم ختک کپک تا۔
شاعر درد و الم ء تینا زلی آخسا شاعری ء

افضل مراد دبی دنیائی سچ ء درست راستی سے
نا آہری اف۔ اوداب اٹی تینا محنت آن
اٹس کہ پین کٹانے اونا دبی کاریم اونا پین
ء زندہ جتک کن بھاز ء۔ اونا دبی شناخت
نا بھاز دروشم ء۔ اواسہ بھاز جوان ء شاعر
اس ہم ارے، اودابی مورخ و ڈرامہ نویس
ہم ارے۔ اوافسانہ نگار تون اوار تنقید نگار
اس ہم ارے۔ اومترجم اس ہم ارے۔
کل آن زیات دا کہ اواسہ حساس و ہمین ء
انسان اسے۔ اونا طبیعت اٹی ہمینی وزمی
کچ آن زیات ارے۔ ہندا سوب آن
ہر بندغ اودے دوست تورک۔ و ہر
بندغ اودے تینا ہمدردتک۔ زندائی اگہ
کس اس تینا ہمین نا رویہ غان مخلوق خدا نا
است اٹی مہر و مہبت نا پھل دسک تو او
وڑانگا بندغ آتیبی افضل مراد نا پین ہم
ارے۔ ہرا تم اودے ہر اونا مون لوک
ختک۔ باور کس اوجہر آبار ء کہ تینا مہر
انا پرے پل و پت آتازی آبر ہر شوک۔
اونا طبیعت اٹی خلوص نا خزانہ غاک پُر
اریر۔

..... محمد رفیق مغیری

افضل مراد ایہن ہیت کم کیک، و لے عملی
وڑاٹ کاریم کچ آن زیات کیک۔ اوتینا
ڈیہہ انا اسہ راست ء تخلیق کار اسے۔ اوتینا
تخلیق اٹی تینا ڈیہہ انا راج انا ڈکھ، ویل،
تختی سوری تے بھاز جوان وڑاٹ بیان
کیک۔ او ہندن کہ جوان ء شاعر اسے،
ہندن جوان ء نثر ہم تخلیق کیک۔ اونا
طبیعت نا وڑاٹ اونا لوز آتے ٹی ہم
خلکت و نازری ارے۔ اونا لوز آک
گوارخ نا پھل آبار خلکن و نازرک
اریر۔ ہندن اونا شخصیت اٹی اونا تخلیق اٹی
سچ ء وڑاٹ اسے نا تعصب اس ختک کپک۔ او
انسانیت و مہر و مہبت نازندہ ء چیدہ

ایلم منے۔
ہموسوب آن اوتینا ڈیہہ انا مخلوق نا خوشحالی
ناٹخ ختک۔ افضل مراد ہمو زیبا انگا شاعر ء
کہ اوتینا شاعری نا ملک اٹ وطن دوستی،
انسان دوستی و روشن خیالی نا سچ ء بس کنگ
اٹی ء۔ انسانی ڈکھ ویل آتازی آ شہیر
پاروک آ شاعر آک مخلوق نا است آتینا
حکمرانی کیرہ۔ دادورانی ایہن تون بھاز انگا
شاعر آک اریر۔ و لے افضل مراد تینا جہد
حیثیت اس تیک۔ اوتینا شاعری ٹی ایونا
وخت انا زلی آکر ننا ڈیہہ و راج اتون ظلم و
بیداد منگ ء، و لے نن بیوس و لاچار آن،

سچ کنگ کہپ۔ اوپا پاک:
”ہوعنگ اٹ مفک
بے وی اٹ ظالم ء
تونگ اٹ مفک“

شاعری زبان ء زندہ جتک و مخلوق ء شعور
تنگ نارواٹ اہم ء کڑ داراس ادا کنگ
اٹی ء۔ شاعر تینا شاعری نا ملک اٹ مخلوق
نا فکری راہشونی ء کیک، انتے کہ شاعر ہمو
دنیا ء ختک کہ پین مخلوق تینا خن اٹ
اودے ختک کپک۔ شاعر دنیا نا ہمو رنگ
آتے ختک کہ مصور ہم ختک کپک تا۔
شاعر درد و الم ء تینا زلی آخسا شاعری ء

ایلم منے۔
ہموسوب آن اوتینا ڈیہہ انا مخلوق نا خوشحالی
ناٹخ ختک۔ افضل مراد ہمو زیبا انگا شاعر ء
کہ اوتینا شاعری نا ملک اٹ وطن دوستی،
انسان دوستی و روشن خیالی نا سچ ء بس کنگ
اٹی ء۔ انسانی ڈکھ ویل آتازی آ شہیر
پاروک آ شاعر آک مخلوق نا است آتینا
حکمرانی کیرہ۔ دادورانی ایہن تون بھاز انگا
شاعر آک اریر۔ و لے افضل مراد تینا جہد
حیثیت اس تیک۔ اوتینا شاعری ٹی ایونا
وخت انا زلی آکر ننا ڈیہہ و راج اتون ظلم و
بیداد منگ ء، و لے نن بیوس و لاچار آن،

سچ کنگ کہپ۔ اوپا پاک:
”ہوعنگ اٹ مفک
بے وی اٹ ظالم ء
تونگ اٹ مفک“

شاعری زبان ء زندہ جتک و مخلوق ء شعور
تنگ نارواٹ اہم ء کڑ داراس ادا کنگ
اٹی ء۔ شاعر تینا شاعری نا ملک اٹ مخلوق
نا فکری راہشونی ء کیک، انتے کہ شاعر ہمو
دنیا ء ختک کہ پین مخلوق تینا خن اٹ
اودے ختک کپک۔ شاعر دنیا نا ہمو رنگ
آتے ختک کہ مصور ہم ختک کپک تا۔
شاعر درد و الم ء تینا زلی آخسا شاعری ء

ایلم منے۔
ہموسوب آن اوتینا ڈیہہ انا مخلوق نا خوشحالی
ناٹخ ختک۔ افضل مراد ہمو زیبا انگا شاعر ء
کہ اوتینا شاعری نا ملک اٹ وطن دوستی،
انسان دوستی و روشن خیالی نا سچ ء بس کنگ
اٹی ء۔ انسانی ڈکھ ویل آتازی آ شہیر
پاروک آ شاعر آک مخلوق نا است آتینا
حکمرانی کیرہ۔ دادورانی ایہن تون بھاز انگا
شاعر آک اریر۔ و لے افضل مراد تینا جہد
حیثیت اس تیک۔ اوتینا شاعری ٹی ایونا
وخت انا زلی آکر ننا ڈیہہ و راج اتون ظلم و
بیداد منگ ء، و لے نن بیوس و لاچار آن،

سچ کنگ کہپ۔ اوپا پاک:
”ہوعنگ اٹ مفک
بے وی اٹ ظالم ء
تونگ اٹ مفک“

نظم

شہید غازی مہراب خان

سہاری سہب میری نا، کہ مجھ چار کنڈ فوج آک
بلوچی خان پلوڑے، وایکان تلوی موج آک

شہید قوم مہراب خان ارے محصور میری ٹی
نکان وغلہ نا فکر اٹ، کہ اس مجبور میری ٹی

امیر آک ہم وزیر آک ہم سلوک ڈوٹوک حیران
او کاٹم شیف اری خوف اٹ خلیس آتا خلوک حیران

☆☆

کہ ڈوٹی زغم خوندی عجب مہراب تولوک ع
وطن کن سدخہ ع کاٹم سفا بے تاب تولوک ع

امیر آتے وزیر آتے کرے پارت ہرا پارے
اوتیوی بیرو ورناتیا کہ خن تے ہر سسا پارے

☆☆

کنا گڈکیو پیغام ع، کنا نم سر کیو مارتے
ہراڑے نم خنارے تا کلہو دا ایتو ورناتے

اول پاپوتا اے ٹو.....! چلم بچ کٹھیرے نم
بدا لگا عادت آتے ٹی ہرے پڑوئے اختہ یک

شراب و بھنگ انا جو بک نما سینہ ٹی جاگہ یک
اول اخس کہ سردار، اری ریکل کست کاڑاں پڑ
اری آستونک انا دوشہ مریرے داغیان ہم مر

اسل بچ پت کپیرے اریر دا وخت انا غدار
مدامی زر انا رند اٹ، اریر دولت نا تابعدار

و سے میکو فرنگی ع، او دشمن دین ایمان نا
لعین کا فرمفک بچ دوست، اسل وخت اس مسلمان نا

کہ اوتا قول و سوغند آ، اسل بچ پت کپیرے
.....

او ہر سوغند ع پرغہ، تینا سیاست نا چم پارہ
زرود دولت نالٹ پل کن فریب آتے گوفنگ خوارہ

..... گل خان نصیر

..... بدل: حمید عزیز آبادی

بھروسہ پت کپیرے، دا کافر ع، دو رنگی ع
نما دو تنخواہ مسفہ دا، لعین ع، او فرنگی ع

☆☆

قراراف داڑے مہراب ع او فکر اٹ گارتولوک ع
ہر ہیت آن و شائز ایڑے معلوم دار تولوک ع

دا شاعسی، ہراڑا کس، بھروسہ خان والاتے
اوکس دوست تینا تان، مہراب خان والاتے

داسہ لبدین مجلس اٹ، ٹوڑ ع غدار تولوک ع
ڈرو کنگ ع، تینا خان تون تیار تولوک ع

کسرتے کل ع میری نا، وطن دشمن تے پانگ ع
کہ سر سہی تاوڑ ڈول ع، او دشمن تے زغانگ ع

منافع آک، فرٹیک ہم شہید خان انا دشمن
دعا باز او، نماز آتا، ننا ایمان انا دشمن

..... کہ دولت زر بشرہ، اوہف کیرہ بلوچ آتیا

تینا جادو فریب آتے اوہف کیرہ بلوچ آتیا

..... اسل بچ تختوس پام ع، تینا او عہد بیماں نا
دعائی ٹی فتح کیرہ، دا کاریم ع تو شیطان نا

..... کہ لوپ اٹ دام انا تینا او شاعسی ع اختہ یک
اونا ایمان ع بچیک اودے دولت نا وڈی تیک

..... جابو یک تخت میری آ او شاعسی نا کڑدار اٹ
تو مہراب ہم نشان ایٹک مڑاس، جوزہ وقار اٹ

..... تران کنگ ع جوزہ اٹ شہید خان محراب خان

☆☆

ہراسٹ زغم ڈوٹی ع، بلوچی لشکر ع شان اٹ
کہ ہنداڑ تون..... لٹاڑک فرنگی فوج دربار ع

..... بلوچی بہادر آ لشکر، تینا زغم آتوں بیدار ع
وطن نا دشمن آتے او مثال شیر خلگ ع

..... کس اسے خوک کنگ ع و تینے ندر کنگ ع
او شیر آتار جوزہ اٹ فرنگی آ جابو کیرہ

..... قہاری دند کنگ ع شہید خان انا زغم آک
مقابل کفر اتون اینو اری ایمان انا زغم آک

..... فرنگی سٹنگ ٹی ع، بلوچ مسٹ ع، پدا اٹک
وطن کن زغم ڈوٹی ع، تینے قربان کنگ ع

..... خدا نا بندغ آک ع خولجر ایمان منگ ع
وفاداری نا ایوز اٹ کٹیا ع خنا، سر مس

..... شہید خان محراب خان شہادت ع ہنا سر مس
(پنہ 45 تا 48 کاروان کے ساتھ)

نظم: خورک انگا جھولی

..... حمیرا صدف حسنی

..... ننا تعلقداری

..... ہومو منجا انگا نسل آن ع

..... ہراسنت و سیوت خوک نا

..... گوٹڈا انگا ساہمت آتے ٹی

..... داسکان ساہ ہلتتو

..... کہ جتائی نامودہ ناتوار

..... اسہ وار ولد اکاٹم ہر فک

..... ننالولی تاہنین آتوارک

..... مومن انگا خلیفوک آ

..... گنگ تہار آتے ٹی کارہ گدر مریرہ

..... وگور بام ناچک آک

..... درخت آتا گڈنگ نا ڈکھیائی ٹی

..... تینا ہنین آچڑوچونا توارتے

..... مدام گیرام کرینو

..... ننا تعلقداری

..... ہومو منجا غا نسل آن ع!!!!

..... ہراڑے کڑتیک

..... اسہ بدرنگ ع دروشم

..... اسے ناوڑ ڈول

..... ننے پلوڑ کرینو

..... ہراڑے نناچنگ سنی نا نا لوک

..... نھسنگ ع

..... ون دا حسکہ غاتا زراب اٹ

..... پٹنگ ہلنگ ان --- پلیسنگ ان!!!!

..... کہ ننا بروک آنسل

..... تینا باوہ پیرہ نا بے وسی نا

..... انت مثال ترور؟؟؟؟

..... کہ اوفقا جھولیک

..... مدام خالی سلور

نوشتانک

بلوچستان..... زموار آک پام کیر

تاریخ و فلسفہ نا بابت اسے پامدار اسے نا پانگ ء کہ داسہ حالیت آک ہندن ء کہ بیدے فلسفی تاریخ نوشتہ کے۔ کہ حالیت آتا راد اٹ پگہ غا ہم جوان تجزیہ کننگ مرے، و فلسفہ بیدے مورخ آک نوشتہ کیر۔ بلوچستان نا بندرغ آتا حالیت داسہ ہندن ء، کہ دا جاگہ نا ہندی باتیک اگہ تینا صوبہ مخلوق نا بارواٹ گڑاس نوشتہ کیر یا راستی تے پارے، تو چندتا گوہنگرہ۔ اگہ پیشن نا بندرغ اس بلوچستان ء پبہ مس و اگہ حالیت آتا جاچ ء ہلک تو بھلا بھلا دانشور و جھیلن آک تینا ریٹنگ کن اونا نوشتہ بیان ء حوالہ کن مونی اتیرہ۔

ہژدمی کرن اسکان بلوچستان نا جغرافیائی تالانی دینا ء ہبکہ و فریشان کروک نسکہ۔ او ہبکہ ئی و فریشانی داسوب آن کس کہ داخس بھلو جغرافیہ اسے ئی آبادا بندرغ آک ہمو دور ناراد اٹ زندانا گرج و ویل آتا ایسری کن انت کس کشارہ؟ کہ ممکن آگیری آن دائم اسکان بلوچستان نا جغرافیہ ئی 50 درسد ہم کتی مینے۔ داسہ ہم ایونو دنیا نا کبھی ملک آتے اوار کنگتے ہنگے تو بلوچستان نا جغرافیہ اوقیان و دمریک۔ دا بندرغ آتا آبادی ہم کم ء، ولدا ہم داخس کم آبادی نا ویل آک ہم ایسر مفتنگ اٹی ء۔ ایہن تو بلوچستان نا معدنی و قدرتی وسیلہ غاک ارب، کھرب آتیی ء۔ ہر اوقیان ایلوک ہم فائدہ ہرنگ اٹی ء، معدنیات نا وڑ اٹی ہم داوقیان ایلوک فائدہ ہرنگ ء، وافر شایہ کپشن نا وڑ اٹ ہم فائدہ دوئی کننگ اٹی ء۔ دا حالیت اٹ تو مخلوق تون بیرہ اسہ کسر اس بچک، و او کسر برانز نا ء۔ گڑا اوق ک اخبار تیی بیان ایترہ۔ ولے اوقیان ہم کس خف توڑ پک، اسہ وخت اس کس

کہ خبر اس ہینک مسکہ تو حکومتی ادارہ غاتیی ہژد نا وڑ اس ودی مسکہ، و پگہ غا ہمو بندرغ نا ویل مونی بسکہ، و ایسر ہم مسکہ۔ دا وڑ اسکان کہ براہ راست حکومتی بندرغ و

..... مطلب مینگل

ادارہ غاتا جاگہ غا اخبار نا ایڈیٹر نا پین اٹ بروک جھٹی ئی بیان کروک ہیبت تعقدار بندرغ و ادارہ غاتے سرفیکہ۔ وخت اس کہ داسہ حالیت دادے کہ بھلا بھلا سرفی تون ویل آک اخبار آتیی ہینک مریرہ، ولے کس اسے آچ ء فرق اس تپک۔ گڑا وینخ اٹی گیس انا ویل مرے، یا بلوچستان یونیورسٹی نا استاد آتا تنخواہ نا۔ بخئی گیس انا بحالی یا پریشر اٹی کچنی کن سڑک آتیا برانز کسر سٹریٹک ء تورہ۔ ہندا حالیت یونیورسٹی نا استاد آتا نسکہ، کہ اوقک ہم یونیورسٹی نامون آ بسر برانز کریرہ۔ کبھی گھنڈے غاتسکان سڑک بند مسکہ۔ گڑا دن انگا وڑ تیان سفر کروک آتیا انت گدریٹنگ؟ اگہ پین ملک اسے ئی، و پین راج اسے ئی بندرغ کاہے گڑا درک لگک تے، کہ اوڑے وخت و پڑول نا زیان انت اس مریک؟ یا دا وڑ اٹ نا ہرا ذمئی ڈکھیا ئی مریک، او بیان آن پیشن ء۔ ولے دا وڑے برانز آتا سوب آن حکومتی شخصیت و ادارہ غاتا چچ ء فرق اس تپک، انتے کہ او فتنے نئے اس نا ویل آتھون کاریم ارے، و نئے اوقا برانز آتے دا کک تین کن شکی گری اس نکرہ۔ بلکن اوقک توچی

منہ بندرغ اسے کن فائدہ ووا کداری تا غلط کاریم اٹ انتگ نا سوب مریرہ۔ ہرا وڑ اسکان کہ سیاستدان آتا ہیبت ء تو او بیوس آک ہندا خس ہم واکداری تپنہ کہ

بلوک و اونا پین آ مونی بروک آک مکہ اس آملنڈ خلیٹنگ ء۔ اگہ دادو اس اف، تو پنج سال تدبیک آن پد ہم کوئٹہ ئی چندی شاہراہ تا تنگ کن پرغ و بٹ کنگانے، و اوقا تنگ نا کاریم داسکان پور و مفتنگ ء، تو دادے انت پانگ؟ ایلو کنڈ آ دز و ج واپاری ہند و سفر کروک آ مخلوق ء عذاب کرینے، پرغ و بٹ آتا وڈا آن پنج سال آن اس خوار ء۔ حالیت دادے وزیر اعلیٰ نا چند پاریس کہ مئی 2023 ء اٹی سریاب روڈ نا تنگ نا کاریم پور و مریک، ولے داسکان 50 درسد کاریم ہم پور و منتے۔ گڑا دادے ہم ندر و اس پاپن؟ کہ ہزار آدے تیان مسنگ پرسن آتا تینا نیک جمہوری برانز کننگ اٹی ء، ولے اوقا ہیبت ء کس خف تو پک۔ گیس انا باندات بلوچستان ہائی کورٹ نا پرمان مرے یا ایلو باندات آتیا سپریم کورٹ نا پرمان آک، ایو اسکان دا ویل آک ہمون آن ہمون ء۔ دن انگا کبھی ایلو ویل آک دا ویل آتیا ہم زیات ترندی اٹ ساڑی ء، ولے مخلوق اوقا چچ پین ء پلک، انتے کہ او ویل آتا ایسری کن نچ ء کسر اس ختپک۔ سیاست و جمہوریت نا پین آدرو و ملنڈ نا حوال دا وڑ اسکان ہم اف، بلکن ایلو کنڈ آ 18 می ترمیم نا پین آ صوبہ ء ریٹنگولک واکداری و فائدہ ایو اسکان ختپک؟ حکومتی کبول آ و فائل آتیی متنگ کیک بلوچستان بھار شون بلکنے، ولے زری آبیان کنگولک حالیت بیرہ کوئٹہ نا ویل آتا چنکو جاچ اس کس، چچ آ بلوچستان نا ویل آک تو اسہ نوشتہ اسے ئی پور و انتگ ہم مفسہ۔ دا جتا ہیبت اسے کہ ہراقتدار اٹ بروک آ بندرغ یا حکومتی واکدار دا پانگ آن دم درہتپک کہ پاکستان نا شوناری بلوچستان تون گنڈو ء، ولے اگہ اوقک ایمانداری و سخت اٹ دا ہیبت ء کریرہ تو پک کس کہ عملی وڑ اٹ ہم اوقک مخلوق نا ویل آتے ایسر کننگ کن ڈٹ ڈول اس ختپیرہ۔

8 میکوپنہ غا برجاہ

ہائیکو

..... افضل مراد

بفسہ گام آ

سینکر نا پت شانا غا نو

ایلم تا نیام آ

و س آن پیشن مس

پور یا دا وڑے سرکار نا

غم تا ٹیسن مس

پٹنگ کن اونا

سرام ریز اس جوڑ کینہ

بتنگ کن اونا

داخہ مرہنچ

دشمن نا ختگ چاری ء

ایلم تے بٹپ

چانزہ نا ٹو بے

اونادر شم ء ایسک

غٹ ء چپ کرے

تینا غم ء کتپ

کریاب آ دا وخت اٹی

نی تینامفہ

نوشتانک

علم دوستی یادشمنی

تنگ کن مریک۔ او بغداد نا بھلا کتاب خانہ (ہاؤس آف وزڈم) ءِ خاخر تر سا ظلم و علم دشمنی ءِ تینا پک کرے۔

ولے ن 72 سال اسکان ناسفر کنگ آن پدہم نئے علم دشمن آتے علم دشمن گوندان، و نئے اوفتے درست کرین، ہراک پاکستان نیشنل سینٹر آتے بند کریر و اینو ہم ننا صف آتینی علم دشمن آک اریر۔ ہراہلاکو خان آنبار تو کنگ کپسہ، انٹنے کہ داڑے ہاؤس آف وزڈم اف آن حساب ءِ، ہرانا اسٹ انگا شاہدی بلوچستان اٹ ہم خٹنگ۔ ہرا دے پاش وڑاٹ تو پاکستان ناسٹ پانٹنگ، و لے سوج دادے کہ دا امر ءِ است اسے کہ ہرا دے علم اناروشنائی آن بھاز مخرجگانے۔ بندرغ کوئٹہ خان پشپن کاہے ہرے تو علم دشمنی نا کبھی شاہدیک مونی بریرہ۔ پد تمنگ نا چر جو کیک بندرغ ءِ بچیر کیرہ، و لے ای ولدنا ہم سلام کیوہ بلوچستان نا غیرتی آورناتے کہ اوک امر کہ مرے علم دوستی نا شاہدی ترسانصیر فیض انایات آتے تازہ کیرہ، و تینا سرچہ ءِ کتاب آن مخرجسہ۔ و اوک اینو ہم بولعی سینا و پروفیسر آرنلڈ نا ہیبت آتیا عمل کیرہ۔

shazada.babuljaan@Gmail.com

..... شہزادہ بابل جان

کتاب نانا نانت گرج؟ گرج انا دخت اس کہ فون انٹرنیٹ جوڑ کر وک آک اوڑے ہم کتاب آتے خواننگ کن تسنو۔ پاکستان اٹی شعوری کہول آپد تمنگ نا

عمل نئے ٹی داسہ سلینٹے، ہندا سوب ءِ کہ شوندر آملک آک اینو ہم کتاب ءِ بھاز بھلو شرف اس ایترہ، سوب دادے کہ اوک دانا اہمیت ءِ پبہ مسنو۔ دن کہ

اسے؟“ اسلامی تاریخ نازیا غا دورا نالفسی وطب جدید نابانی بولعی سینا ءِ کتاب خواننگ نا بھاز زشوق کس، و لے کتاب آتا گچ بخارا نا سلمان تون کس۔ سلطان ءِ آسی آخل انا نا جوڑی پلویر کرے، ہرانا درمان کن او انعام تحاسس کہ ہر کس نابانت کہ پاسے درمان ءِ پارے تو ایتوہ تے۔ بولعی سینا طب انا علم دوئی کنگ بنا بنا ءِ کرے، آسی آخل انا درمان ءِ پنا، و سلطان ناسر سبب درمان ءِ کرے و انعام نارداٹ اسہ سال اس اسکان کتاب خانہ نا رسینگ گیگ دوئی کرے۔ کتاب آتے نقل کنگ نا موکل لوک، تو بولعی سینا تینا گرج انا کتاب آتے زبانی یاد کرے۔ دنیاٹی شون بلوک آ قوم آتا ویدن بیرہ کتاب سکتی ءِ۔ اینون یورپ یورپ کرسا بھاز گر کینہ، و لے یورپ نادا جوان انگا

بریک، ولدا ہم اوک شرافت نا درشانی کیرہ، و سفید پوش یا حکومتی شخصیت اسے آ ڈوشاپسہ۔

گرج وڈا گرا نا ءِ کہ بدانگا دے تیان چنگ کن مہالو آن ڈٹ بندی کنگے دن مف کہ مخلوق پین کسراں دوئی کے، داسہ ہم دخت ارے کہ حکومتی بندرغ آک و سیاستدانک پام کیر، و دمستی وڑاٹ ویل آتا اسہ مرلیں مدی ءِ ایراس کنگ کن مونی بریر، و ڈٹ ڈول جھسا آجت اٹی ہندن ءِ کسراں کشر کہ ہرائی مخلوق ایلو دنیا غانبار اسہ جوان ءِ زنداں تدیقنگ نا وڑاٹی مرے، و غاوک اگہ ایرسرفسہ تو کم آن کم تو مریر۔

ہم دا ک م ر ءِ مخلوق چپ ءِ، دانا مطلب دا اف کہ اوک تھٹی نچ اس تحفینگ ءِ، بلکن دابندرغ آتا شرافت ءِ کہ اوک تینا و تینا چناتا پڈا کن زند تدیقنگ اٹی ء۔ مگہ ساڑی شوندری نا دور اٹی زند ہندا دے پارہ، ہراڑے مخلوق ءِ آسرائی، است جی و خوشی ناسہ ساہت اس ہم دوئی مف؟ نئے اراٹی و نئے پشپن سیل و سوات نا آسرائی اس ارے۔ دے نیام اگلی، خلق و بازار تیتی ڈپریشن و فریبانی ناسوب آن اسہ ایلو تون جنگ، کریگ زاو بد، جھیرہ غا مخلوق بیوس مریک۔ و لے ولدا ہم دا پاوہ کہ اسہ ہرگار ءِ صوبہ اس منگ آن پد ہم مخلوق نا دانا حالت ءِ کہ بندرغ ءِ او قنیا ترس

ہر پسہ، کل بے ایمانی نا کنڈ آ ہانا، ایلو بچوک و جوان انگا کچ داخں ہم اف کہ مخلوق نا ویل آتے ایر کنگ اٹ سر سبب منگ کے، بلکن دن انگا بندرغ آتے تو دا نظام اٹ چلینگ و کاریم کنگ کن اٹلک۔ ایلو کنڈ آ کینی ناسوب آن مخلوق نیتے خوک کنگ آ بیوس منے، و اگہ زندہ اریر ہم تو اوقتا چچ ءِ زنداں اس اف۔ نئے اوفتے کنگ کن سفا ءِ ویراں دوئی ارے، نئے پین کن خور اس، و نئے پوسکن آ آسرائیک دوئی اریر تا۔ پوسکن آ آسرائیک تینا جاگہ غا کہ روایتی وڑا نا آسرائیک دن کہ بجلی، گیس، سڑک، ٹرانسپورٹ، جانچوڑی و تعلیمی آسرائی تیان

باتیک ثبت سوج انا کنڈ آ ہنگ ءِ، و تعلیم و جمہوریت نامک اٹ تینا ویل آتا ایری نا خواہندار ءِ، و لے انت سوب ءِ کہ ڈگری نا خواہ منگ آن پد ہم داورناک در پدرو بے روزگار گوہی کنگ اٹی ء۔ و صوبہ و صوبہ غان پشپن ملازمت آتا کوٹہ غا پشپن نا ورناک سفارش و وڈی خوری ناسوب آن بھرتی منگ اٹی ء؟

دا کل ہیبت آک روایتی وڑاٹ پاننگانو، و لے اگہ بلوچستان نامستین نا تاریخ و ساڑی حقی آ حالت آتے ہنگے تو ساڑی سسٹم ہندا رخ کر پٹ منے کہ اونا چکاڑاں ہلیس بھلا کچ اسکان بیدر منہ بندرغ آن ہراک تینا چندا نا فائدہ غاتے

تاریخ دا ہیبت انا شاہدی ایٹک کہ مست زمانہ ٹی منہ ہندن ءِ بندرغ گدرینگانو، ہراک تینا علم دوستی یادشمنی نا شاہدی تسنو۔ و لے علم دوست بندرغ آتا منہ علم دوست ءِ ہیبت مونی انگا خواہ۔ علم دوئی کنگ نا بابت کل آن اہم انگا کڑد کتاب نا مریک۔ و اسہ اسلوز، ستر و پینہ آبا کنگ نا کسب آسان مفک۔ کتاب آک ہیبت و گپ کیرہ، و تینائی ناسفر ءِ آسان کیرہ۔ کتاب آتون سکتی کر وک آک بند انگا در پچہ غاتیان خلیسہ، ہندا سوب ءِ کہ ہرا تم اسہ و پروفیسر آرنلڈ و مولانا شبلی نعمانی کتاب آتا پندرناٹی بحری جہاز آ سوار مصر آ ہنارہ، سفر نانیام اٹ سا تما کہ جہاز نا انجن پنانے۔ جہاز کرار کرار آتہوانا سیواٹ ہنگ اٹی ء۔ مولانا شبلی نعمانی فریبانی و گرتی نا حالت اٹ پروفیسر آرنلڈ آ ہتا تو او بھاز است جم تو لوک کتاب خوانا کہ۔ مولانا سوج کرے کہ ”نئے کڑا سے ناسا ءِ؟“ پروفیسر ورنڈی تس، ”او جہاز نا انجن پنانے۔“ مولانا سوج کرے، ”گڑا دا کتاب خواننگ نا دخت اسے؟“ پروفیسر پارے ”اگہ جہاز ءِ پھس مروئی ءِ، تو دلچکا دخت بھاز نہادی ءِ، دادے زیان کنگ مگہ عقلندنی

بلوچستان.....

زموار آک پام کیر

.....7 میکو پینہ غان برجا

داوارو پاننگ کہ ورناک سلہہ نا جاگہ غا کتاب ہر فر، و قلم ہر فر، داسہ دخت اس کہ چچ آ بلوچستان غربی و تعلیمی آسرائی تا مفتنگ آن پد ہم تعلیم نا کنڈ آسے، دا پین ہیبت اسے کہ اوک حساب اٹ کم اریر، و لے چندی جاگہ غاتیا ڈ بلوک کتاب میل تیتی بھا مروک کتاب آتا کچ آن کس اس کنگ مریک کہ اینو بلوچستان نا

نوشتانک

لمہ ناپاٹ، غذائی کمتی و حکومتی گام گنج

..... اختر منگی

آئرٹیکل رائیٹر محکمہ انفارمیشن نصیر آباد ڈویژن

پروردگار عالم ہر سادہ دارنا وادی منگ آن مست اوڑکن رزق انا بست و بندے کرینے۔ ہندا سوب آن پانگانے کہ تالان کروک آدا ڈغار آن تین کن رزق پٹو۔ ن شکر کن تینا رازق انا کہ ہروڈاٹ ننے ہڑدے ناکاٹم آرزق فراوان مریک۔ دراخ جوڑ، نا جوڑ، پیرانگا، بس دا کہ ہروڈاٹ اٹ، و گرج انارداٹ ننے رزق نصیب کرینے، داڑسکان کہ پوسکن وادی مروک چننا و ہم کن خورنا فراوانی کن لمہ ناپاٹ چننا کن رزق و اودیم تنجا۔ و دا پوسکن وادی مروک چننا مارخ اٹ ہموہیت و شافا کہ بیگنی نا وخت آتینا لمہ ناپاٹ، و تینا رزق و وادی کر۔ قرآن مجید ایشاد باری تعالیٰ و کہ او (چننا) ہڑنے، تو او دے اونا پندراوی و ایتھو۔ و تین پہ تین جوان سلاہت کہو۔ و اگہ تین پہ تینی ٹی خوری اس نکرے تو پین نیازی اس اودے ہڑفک۔ وارا آیت آن داہیت پیداوار مریک کہ چننا و 24 ٹو اسکان لمہ ناپاٹ ہڑفکے، طلاق منگ آن پدا کہ باوہ خواہک کہ اونا چننا و لمہ ہڑنے، تو او دے لمہ ناکل خوج آتے ہروفنی تمک۔ ہڑفنگ ہندا خس اہم و کہ اسلام 1400 سال مست پین نیازی اسے آن ہم ہڑفنگ نا تصور تے۔ چننا تے کن لمہ ناپاٹ بھالمی و، اسنے کہ اللہ تعالیٰ وادی ہمو حکمت و اودیم تنجانے، ہرادے اینو سانس پیداوار کرسا اونا فاندہ غاتے دنیا نمون آانگ اٹی و۔ و لے علم انا کمتی و بے حس نا حالیت دادے کہ ن ناراج اٹ ختنگ کہ گیشتری نیازی تینا چننا تے بیدس سوب اسے آن ہڑفوسہ، و چننا حق آتینا تینے مروتورہ۔ اوقدا و عمل ہمو چننا نا ڈرنگ نا بابت ویل وادی کنگ اٹی و۔ لمہ

پاٹ چننا او لیکو جوان انگا غذا و۔ ہرانا فراوانی کن ننے دین اسلام ہم پرمان کرینے، لمہ ناپاٹ ناسہ بھلو فاندہ اس دا ہم ارے کہ لمہ ہر اتم اسکان چننا و

ہڑفک، اودے پوسکن و حمل منگ، داڑتون اور اور اینو ناپوسکن آسانس آن ہم داپک منے کہ ہرالمہ غاک تینا چننا تے ہڑفوسہ، اوقیتی بریسٹ کینسر، ہڈا تا نوری نا نا جوڑی نا گمانک زیات و۔ ہندا سوب آن نیازی تینی شعور و آگہی کن گام گنج کنگ اٹک و۔ پاکستان تون اور اچ آدینا ٹی ورلڈ بریسٹ فیڈنگ ویک ہر سال کیم آن ہفت اگت اسکان اڈتنگک، داسال بلوچستان نیوٹریشن ڈائریکٹوریٹ مچ آ اگت ناٹو و دارداٹ اڈتس۔ دارداٹ صوبائی جانجوڑی سیکرٹری اسفندیار و کشن نصیر آباد ڈویژن بشیر احمد سنگھ ٹی لمہ ناپاٹ اناہیت و فاندہ ناپاٹ جہانی ہفتہ ناربن و کاٹ کرسا بنا و کریر، بنائی دودا نا وخت آ ریلی نا ہم بست و بند کنگا۔ ہرائی ڈپٹی کشن نصیر آباد عاکشز ہری ڈی ایچ او ڈاکٹر عبدالمنان لاکھی ڈسٹرکٹ نیوٹریشن کوآرڈینیٹر نصیر آباد نور جہاں نورمین پی پی ایچ آئی کے ڈی ایس ایم فیصل اقبال کھوسہ تون اور ایلو افسر آک ہم ساڑی نسر۔ دا ایونٹ و اڈتنگ نا مخت چننا تے کن لمہ ناپاٹ اناہیت و پیداوار کنگ و۔ اقوام متحدہ نا شیفلو ادارہ یونیسف و ورلڈ

غذ و آچناتے رکھک۔

لمہ ناپاٹ چناتے دست، دم ہلنگ نا نا جوڑی و خف تا انفیکشن آن بیدس ملی نا لیم انا پرنگ و پچر و نالی نا انفیکشن آن ہم رکھنگ اٹ کمار مریک۔ جہانی جانجوڑی ادارہ نا دارپورٹ نارداٹ پاکستان اٹی بیہ 37.7 درسد لمہ وادی منگ آن شش ٹو اسکان نا چناتے ہڑفرہ۔ یونیسف نارداٹ اٹ دا وخت آ نصیر آباد اٹی ہڑفوک و اوقیتی نیازی تا کچ 7 ہزار آن زیات و، داہتین 3 ہزار آن زیات لمہ نوزور خنگ ناٹو۔ وخت اس کہ ڈبلیو ایف پی نا کڈ آن اسکریننگ کنگا نے، اونا رداٹ چنچ و نیم ہزار 95 لمہ نوزور نسر۔ ہر اسنے غذا نا بھاز گرج و۔ دا سوب آن ملک انا 44 درسد چنار دنگ نا بابت ویل آتا گواچی و۔ و لے پاکستان نا نیشنل نیوٹریشن سروے نارداٹ ملک اٹی 2011 و نا مون اٹ 2018 و اسکان چننا تا وادی منگ نا او لیکو گھنٹے ٹی اوسنے لمہ ناپاٹ ہڑفنگ نا کچ اٹی وادی خنگا نے۔ و دا کچ 40 درسد آن و دسا 45.8 درسد اسکان سرسنے۔ سروے نارداٹ صوبائی کہول آچننا تا وادی منگ نا او لیکو گھنٹے ٹی بلوچستان نا 20 درسد لمہ غاک چننا و

کمک اٹ منفکے، و لمہ ناپاٹ انا فاندہ نا بابت معلومداری تنکے، معلومداری نا فراوانی نا کاخت یا معلومداری و وادی کنگ کپنگ ناسوب آن مخلوق نا منفی رویہ غاتے بدل کنگ مفک، چناتے ارسال اسکان ہڑفنگ آن پدا وفتے کن خورنا فراوانی ہم اسہ اہم و شیخ اس مریک۔ ضلع نصیر آباد اٹی غذائی کاختی نا گواچی چننا تا کچ اٹی وادی منگ اسہ الارمنگ حالیت اسے آن کم اف۔ ضلع نصیر آباد نامر انگا علاقہ غاتینی غذائی کاختی نا گواچی چننا تا کچ و تو ننگ کن ضلعی انتظامیہ و جانجوڑی حکمہ نا کوشت آہیت کہی این جی او و جہانی ادارہ کاریم کنگ اٹی و۔ سال 2018 و اٹی نیشنل نیوٹریشن سروے نارداٹ بلوچستان اٹی غذائیت نا کمتی نا گواچی چننا تا کچ 18.9 درسد نکد، اگہ داسہ ہیبت کنگے ضلع نصیر آباد اٹی غذائی کاختی نا گواچی چننا تا تو او 33.7 درسد و، و دا گواچی مروک آچننا تا کچ اٹی وادی خنگ اٹک و۔ نوکاپ نادے تینی غذائیت نا گواچی چننا تا کچ پنجا درسد آن ہم گدرینگاس۔ یونیسف و ڈبلیو ایف پی نارپورٹ نارداٹ ضلع نصیر آباد اٹی جنوری آن جولائی

ہڑفرہ۔ ڈبلیو ایچ او نارداٹ چناتے ہڑفوک لمہ غاتا دا کچ گنج اس اف، اسنے کہ دا وخت آہرہ آن بیہ چار چننا پور وڈ اٹ لمہ ناپاٹ آ سیو کنگ اٹی و۔ چناتے لمہ ناپاٹ ہڑفنگ نا فاندہ و تالان کنگ کن مچ آدینا ٹی ہر سال گلوبل بریسٹ فیڈنگ ویک اڈتنگک، کہ مخلوق و امتانی حساب نا

10 میکوپنہ غا برجوا

لمہ ناپاٹ ، غذائی کمتری و حکومتی گام گنج

.....9 میکو پنهان برجا

ڈائریکٹریٹ ناست خواہی تا سوب آن نیوٹریشن پروگرام ۲۲ ہزار آن زبات چنا ناہر اسکان ناسکریننگ کنگانے، اوقتا نتیجہ نارداٹ 9 ہزار پنج آن 41 چنانیامی درجہ ناغذائی کاخنی ناگواچی ۲۔ یونیسیف نا کنڈ نا ڈویژنل ہیڈ کوارٹر ہسپتال اٹی سینٹر جوڑ ۲، ہراڑے لمہ و چنا ۲ کن خور کن گڑا تننگ۔ وخت اس کہ ڈبلیو ایف پی نا کنڈ آن ٹیمک ہر اغانہسا کن خور تننگ اٹی ۲۔ داڑتون اور اوقتا چندی علاقہ غائیٹی سینٹر آک ہم جوڑ ۲، تا کہ زور اگانگہ و چنا تے اوقتا درگہ غا کن خور فراوان کننگ مرے۔ بلوچستان اٹی نیوٹریشن نا پڑا آہماز گرج خٹنگ، مگر ان حکومت نا پرمان آ داٹی پین تالانی تننگ انگ ۲، نیوٹریشن چنانیازی تے کن خور فراوان کننگ انگ ۲۔ ودا کل سینٹر آتیا بروک نیازی تے دا ہیبت نا پارٹ کننگ کہ اوقتا تینا چناتے ارا سال اسکان ہر فسا کیر۔ ڈائریکٹر نیوٹریشن ڈاکٹر نعیم اللہ زرغون نا کوشت آہیت ضلع نصیر آباد اٹی دہ پین پوسکن ۲ سینٹر جوڑ کننگ انگ ۲، ہرا کہ ضلع نصیر آباد نا بندرغ آتے کن گچین ۲ گام اسے۔ ضلع نصیر آباد اٹی نوکاپ آن پدا میرجنسی نا حالیبت نارداٹ نیوٹریشن کن کاریم برجا ۲۔ چنانیازی تا زوری نا پیدواری آن پدا اوقتا کن خور تننگ۔ یونیسیف ہماز زبات غذائی کاخنی نا بابت ہم کاریم کننگ اٹی ۲، انتنے کہ لمہ دراخ جوڑ مریک تو اوڑان ودی مروک چنا ہم دراخ جوڑ متنگ کیک۔ داڑتون اور اوار ڈبلیو ایف پی نیامی درجہ تا زور چناتے غذا فراوانی کن گام گنج کننگ اٹی ۲۔ ضلع نصیر آباد اٹی ضلعی انتظامیہ و جانجوری حکمہ نا کمک اٹ سچ آ ضلع ٹی غذائیت نا کمتری ناگواچی لمہ و چناتے کن گام گنج کننگ انگ ۲۔ سینٹر تپٹی دا ہم خنگانے کہ کہی نیازی تینا و تینا زور چنا تے کن پک کروک سینٹر آتیان اسد وارکن خور دوئی کننگ آن پدا بروک آوار کن خور دوئی کننگ کن بنگ، داڑ آن ہمو چناتے نشان مریک، انتنے کہ تا تکہ چنا پورو دراخ جوڑ وکانڈامنگ، کن خور نا فراوانی بایدے سلپ۔ کمیونٹی بایدے تینا ایب کیب نا ہمولمہ غائیٹی آگہی ودی کے، کہ اوقتا چنا ۲ مچ منف ارا سال اسکان ہر فز، و ارا سال آن پدا اوقتا کن خور خاص وڑ اٹ چکار کیر، کہ ہمو چنا غذائی کاخنی نا

گواچی منف، داڑتون اور چنا ہر فوک آ لمہ غا تا جان درانی آہم خاص چکار کنگے، انتنے کہ لمہ دراخ جوڑ مریک، تو چنا ہم جوان رنگ کیک۔ پنج سال آن کم وئی نا چنا، اومیتی نیازی و چناتے ہر فوک نیازی تے یونیسیف و ڈبلیو ایف پی نا کمک اٹ کن خور فراوان کننگ انگ ۲۔ دراخ جوڑ لمہ و چنا نا کن خور نا گرج آک ہماز اہم مریرہ۔ تا تکہ جوان وڑ اٹ کن خور فراوان متنگ، لمہ و چنا تا زوری ناگواچی متنگ نا گرتی تینا جاگہ غا ساڑی مریک۔ بلوچستان حکومت نا کمک اٹ دا اسد جوان ۲ پروگرام اسے، داڑکن المی ۲ کہ اس اٹی شعور ودی کنگے، تا کہ لمہ چنا، اومیتی نیازی و چناتے ہر فوک نیازی ک ڈاکٹر آچکار کیر۔ پوسکن ودی مروک چناتے ودی متنگ آن دمدستی پدا لمہ نا پاٹ تننگ بنا کنگے، ولہ ۲ گچین کن خور تننگے، تا کہ ہر قوم آک غذائی زوری ناگواچی مفس، و او گچین زندگی کیر، چنا ۲ شش ٹو نا وئی اسکان ہیرہ لمہ ناپاٹ متنگ ہماز اہم ۲۔ لمہ ناپاٹ چنا نا بندواری حق ۲۔ لمہ ناپاٹ انا فاندہ و غذائیت نا آگہی نا بابت کل اسٹیک ہولڈر آتھون اور میڈیا، مذہبی اسکالر، عالم دین تے ہم جوان کڑا دادا کننگ نا گرج ۲۔

☆☆☆☆☆

وخت و خرچ ہم کم بریک۔ ودا کن معلومداری تا منظم رسینگ گیگ دوئی مریک۔ ودا ہر وخت تینا خوا لوک آتا خدمت کن سنبر نیلوک مریرہ۔ ڈبلیو ایف پی پوٹی چا گڑو ۲ عشون رسینگ تون اور اہم ۲ کڑا دار اس ادا کیک۔ سرکاری و نجی شیخ انا بوز کو کہولی ادارہ غاتھون گنڈوک پولکار آک کہین آن لائن جریدہ و پوٹ و پولی ڈیٹا ٹیس اسکان جوانی اٹ رسینگ کیرہ۔ اومیت ۲ کہ دا وڑا نا گام گنج آک آجبت اٹی ہم برجا سلمہ، تا کہ بلوچستان نا طالب علم آک جہانی آب نا تعلیمی آسرا تاتی تیان فاندہ ہر فنگ کیر۔

خان مینگل ڈبلیو ایف پی سرباب ۲۔ ہرا کہ بلوچستان نیشنل پارٹی نا بنجانی حوالکاری سیکرٹری ایم این اے آغا حسن بلوچ نا فنڈ اٹ 6 کروڑ نا خرچ اٹ تفنگانے۔ ہرا نا بنا ۲ بلوچستان نیشنل پارٹی نا سروک سرواخرتجان مینگل پنج شنبے نا دے کرے۔ آغا حسن بلوچ تون اور سرباب نا جین رہی، چنانیازی، طالب علم، و سیاسی کارندہ غا تا بھلوکچ اس دا بنائی دودا وخت آ ساڑی ننگ۔ دا ڈبلیو ایف پی بلوچستان یونیورسٹی نا مون پد سرباب نا استخوان اٹی ۲، ہراڑان سرباب تون اور کوئٹہ و ولدا بلوچستان نا ہزار آ طالب علم آک فاندہ ہر فنگ کیر، ڈبلیو ایف پی لائبریری تا کمتری و جوڑ کننگ نا وار خواہی مفنگ نا سوب آن گیشتری ورناک صوبائی دارالحکومت آمون کیرہ، ہرا نا سوب آن داڑے لائبریری تپٹی نت خلنگ نا جاگہ متنگ۔ لائبریری منگ آن مست لائبریری تا درگہ غا طالب علم آتا بھلوچ اس تفنگ۔ طالب علم آتا دا خوری ۲ مون آتھما بلوچستان نیشنل پارٹی نا سرکڑوہ غا کن تینا اسمبلی مد انا وخت آکوئٹون اور صوبہ نا کہی شار تپٹی پوسکن ۲ لائبریری جوڑ کننگ کن فنڈ جتا کیر۔ وکوئٹون اور چندی ضلع غائیٹی اوقتا کاریم تندی اٹ برجا ۲۔ داقتیان اسد لائبریری اس ”سردار عطاء اللہ

سردار عطاء اللہ خان مینگل ڈبلیو ایف پی سرباب نا بنا

.....4 میکو پنهان برجا

اسہ دے ئی ادبی و دودر بیدگی سیمینار

بیاد مرزا عبدالرحمن صابر

پروگرام ناشین

- سوراب تاریخ و راجی زندانا نشانیک
- براہوئی شاعری ناخواست آک
- براہوئی زبان و ادب "تلا رنا کڑ دوز مواری"

16
ستمبر
2023
ہفتہ نادھ

مشاعرہ

ساز و زبمک پروگرام

ہمند : گورنمنٹ ہوائز ہائی سکول سوراب